

MİLLETLERARASI SÖZLEŞME**Karar Sayısı : 2006/11158**

Türkiye Cumhuriyeti adına 1 Aralık 2004 tarihinde imzalanan ve 23/2/2006 tarihli ve 5463 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan ekli “Avrupa Bölgesinde Yükseköğretimle İlgili Belgelerin Tanınmasına İlişkin Sözleşme”nin onaylanması; Dışişleri Bakanlığının 7/9/2006 tarihli ve HUMŞ/363749 sayılı yazısı üzerine, 31/5/1963 tarihli ve 244 sayılı Kanunun 3 üncü maddesine göre, Bakanlar Kurulu’na 18/10/2006 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Ahmet Necdet SEZER
CUMHURBAŞKANI

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

A. GÜL Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd.	A. ŞENER Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	M. A. ŞAHİN Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	B. ATALAY Devlet Bakanı
A.ŞENER Devlet Bakanı V.	M.AYDIN Devlet Bakanı	N. ÇUBUKÇU Devlet Bakanı	K. TÜZMEN Devlet Bakanı
A. AKSU Adalet Bakanı V.	M. V.GÖNÜL Milli Savunma Bakanı	A.AKSU İçişleri Bakanı	K. UNAKITAN Maliye Bakanı
B. ATALAY Milli Eğitim Bakanı V.	A. KOÇ Bayındırlık ve İskan Bakanı V.	R.AKDAĞ Sağlık Bakanı	B. YILDIRIM Ulaştırma Bakanı
M. M. EKER Tarım ve Köyişleri Bakanı	M. BAŞESGİOĞLU Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı	A. COŞKUN Sanayi ve Ticaret Bakanı	
M.H.GÜLER Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı	A. KOÇ Kültür ve Turizm Bakanı	M. H. GÜLER Çevre ve Orman Bakanı V.	

European Treaty Series-No:165

Série des Traités européens-no165

**AVRUPA BÖLGESİNDE YÜKSEKÖĞRETİMLE İLGİLİ
BELGELERİN TANINMASINA İLİŞKİN
SÖZLEŞME**

Lizbon, 11.IV.1997

Bu Sözleşme’ye Taraflar,

Eğitim hakkının bir insan hakkı olduğu ve bilginin elde edilmesi ve ilerlemesinde bir araç olan yükseköğretimin, hem bireyler hem de toplum için az bulunur zenginlikte kültürel ve bilimsel bir değer oluşturduğu gerçeğinin bilincinde olarak;

Yükseköğretimin, halklar ve uluslar arasındaki barış, karşılıklı anlayış ve hoşgörünün teşviki ve karşılıklı güvenin oluşturulmasında hayati bir rol oynaması gerektiğini göz önünde bulundurarak;

Avrupa bölgesindeki eğitim sistemlerindeki büyük çeşitliliğin, bütünüyle saygı duyulması gereken müstesna bir değer olan kendi kültürel, sosyal, siyasi, felsefi, dini ve ekonomik çeşitliliğini yansıttığını göz önünde bulundurarak;

Her bir Tarafın bireyleri ve her bir Tarafın eğitim kurumlarındaki öğrencilerin diğer Taraflardaki eğitim kaynaklarına erişimini, özellikle de bunların diğer Taraflardaki yükseköğretim kurumlarında eğitimlerini sürdürme ya da çalışmalarının bir bölümünü bu kurumlarda tamamlamaya yönelik çabalarını kolaylaştırarak, tüm bölge halkının bu zengin çeşitlilikten yararlanabilmelerine imkan sağlamayı dileyerek;

Avrupa Bölgesindeki bir başka ülkeden alınan çalışma, sertifika, diploma ve derecelerin tanınmasının Taraflar Devletler arasındaki akademik dolaşımı teşvikte önemli bir önlem olduğunu göz önünde bulundurarak;

Kurumsal özerklik ilkesine ve bu ilkenin ayakta tutulması ve korunması gerektiği bilincine büyük önem yükleyerek;

Belgelerin adil bir şekilde tanınmasının eğitim hakkının temel bir ögesi ve toplumun bir sorumluluğu olduğuna

inanarak;

Avrupa'daki akademik tanınmayı içine alan Avrupa Konseyi ve UNESCO Sözleşmelerini;

• Üniversitelere Kabulü sağlayan Diplomalardan Denkliğiyle ilgili Avrupa Sözleşmesi (1953, ETS No.15) ve Protokolü (1964, ETS No:49);

• Üniversite Çalışma Sürelerinin Denkliğine ilişkin Avrupa Sözleşmesi (1956, ETS No.21);

• Üniversite Belgelerinin Akademik Tanınmasına ilişkin Avrupa Sözleşmesi (1959, ETS No.32);

• Avrupa Bölgesinde yer alan Devletlerin Yükseköğretimleriyle ilgili Çalışmaların, Diplomalardan ve Derecelerinin Tanınmasına ilişkin Sözleşme (1979);

• Üniversite Çalışma Sürelerinin Genel Denkliğiyle ilgili Avrupa Sözleşmesi (1990,ETS No.138);

ve

• Akdeniz'e sınırı olan Arap ve Avrupa Devletlerindeki Yükseköğretim Çalışmalarının, Diplomalardan ve Derecelerinin tanınmasına ilişkin, UNESCO çerçevesinde benimsenen ve kısmen Avrupa'daki akademik tanınmayı içine alan Uluslararası Sözleşmeyi (1976) dikkate alarak;

Bu Sözleşmenin, UNESCO Sözleşmeleri, dünyanın diğer bölgelerini içine alan Uluslararası Öneri ve bu bölgeler arasında iyileştirilmiş bir bilgi alışverişine olan gereksinim bağlamında da değerlendirilmesi gerektiği düşüncesiyle;

Ulusal öğretim sistemleri içindeki ve arasındaki çeşitliliğin önemli ölçüde artmasına yol açan bu Sözleşmelerin benimsenmesinden beri, Avrupa Bölgesindeki yüksek öğretimde geniş çaplı değişikliklerin ve bu gelişmeleri yansıtmaya için yasal araçların ve uygulamanın uyarlamasına olan ihtiyacın bilincinde olarak;

Avrupa bölgesinde, uygulamada karşılaşılan tanıma sorunlarına ortak çözümler bulunması gereğinin bilincinde olarak;

Mevcut tanıma uygulamasını iyileştirmek ve daha saydamlaştırmak ve Avrupa bölgesindeki yükseköğretimin mevcut durumuna daha uyumlu hale getirilmesi gereğinin bilincinde olarak;

Avrupa Konseyi ve UNESCO'nun ortak himayesinde geliştirilen ve kabul edilen Avrupa Bölgesindeki tanıma uygulamalarının ileriye yönelik gelişimi için ortak bir çerçeve öngören bir Sözleşmenin olumlu yöndeki etkisine güven duyarak;

İşbu Sözleşme'nin ilke ve hükümlerini hayata geçirmek için kalıcı uygulama mekanizmaları sağlamanın öneminin bilincinde olarak;

şağıdaki şekilde anlaşmaya varmışlardır:

Bölüm I. Tanımlar

Madde I

Bu Sözleşme'nin amaçları bakımından, aşağıdaki terimler şu anlamları taşımaktadır:

Giriş (yükseköğretime)

Gerekli özelliklere sahip adayların, yükseköğretime başvuru ve kabul için değerlendirilmeye alınma hakkı.

Kabul (yükseköğretim kurumlarına veya programlarına)

Gerekli özelliklere sahip adayların, belirli bir kurum ve/veya belirlenen bir programda yükseköğretim çalışmalarını sürdürmelerine olanak tanıyan eylem ya da sistem.

Değerlendirme (kurumların veya programların)

Bir yükseköğretim kurumu veya programının eğitim kalitesini oluşturma yöntemi.

Değerlendirme (bireysel belgelerin)

Kişinin başka bir ülkeden almış olduğu belgenin yetkili bir organ tarafından yazılı olarak değerlendirilmesi.

Tanımayla ilgili yetkili makam

Yabancı belgelerin tanınmasıyla ilgili bağlayıcı kararlar vermeye resmi olarak yetkili bir organ.

Yükseköğretim

Bir Tarafın ilgili makamları tarafından onun yükseköğretim sistemine ait olarak tanınan, orta öğretim sonrasında gerçekleştirilen her türlü ders ya da bir dizi ders, eğitim veya araştırmaya yönelik eğitim.

Yükseköğretim Kurumu

Yükseköğretim sağlayan ve bir Tarafın yetkili makamı tarafından kendi yükseköğretim sistemine ait olarak tanınan bir kurum.

Yükseköğretim programı

Bir Tarafın yetkili makamı tarafından kendi yükseköğretim sistemine ait olarak tanınan ve tamamlandığında öğrenciye bir yükseköğretim belgesi sağlayan çalışma programı.

Çalışma süresi

Kendi başına tamamlanmış bir çalışma programı olmamakla birlikte, önemli ölçüde bilgi veya becerinin kazanıldığını gösteren, yükseköğretim programının değerlendirilmiş ve belgelenmiş herhangi bir unsuru.

Belge

a) Yükseköğretim belgesi

Bir yükseköğretim programının başarılı bir şekilde tamamlandığını doğrulayan, yetkili bir makam tarafından

düzenlenmiş herhangi bir derece, diploma veya diğer bir sertifika.

b) Yükseköğretime kabulü sağlayan belgeler

Bir eğitim programının başarılı bir şekilde tamamlandığını doğrulayan ve kişiye yükseköğretime kabul için değerlendirilmeye alınma hakkı veren, yetkili makam tarafından düzenlenmiş herhangi bir diploma veya sertifika.

Tanıtma

Bir yabancı eğitim belgesinin, eğitim ve/veya iş etkinliklerinde kullanılmak üzere yetkili makam tarafından resmi olarak kabulü.

Koşul

A. Genel koşullar

Yükseköğretime veya diğer belirli bir düzeye kabul için veya belirli bir düzeyde yükseköğretim derecesinin verilebilmesi için yerine getirilmesi gereken koşullar.

B. Özel koşullar

Belli bir yükseköğretim programına kabul için veya belirli bir çalışma alanında özel bir yükseköğretim derecesi almak için genel koşullarla birlikte yerine getirilmesi gereken diğer koşullar.

Bölüm II. Makamların yetkileri

Madde II.1

1. Tanıtma kararlarının alınması konusunda bir Tarafın merkezi makamlarının yetkili olduğu durumlarda, ilgili Taraf bu Sözleşme koşullarıyla derhal bağlı olacak ve kendi topraklarında bu Sözleşme'nin hükümlerinin uygulanmasını sağlamak için gerekli önlemleri alacaktır.

Tanımayla ilgili konularda karar alma yetkisinin genel olarak Tarafın organlarına ait olduğu durumlarda, Taraf bu yetkiyi, imza sırasında veya onay, kabul, uygun bulma ya da katılım belgesinin teslimi sırasında veya sonraki bir zamanda kurumsal durumunu veya yapısını gösteren kısa bir beyanla birlikte tevdi makamlarından birine verecektir. Bu gibi durumlarda, bu şekilde görevlendirilenlerin yetkili makamları kendi topraklarında bu Sözleşme'nin hükümlerinin yerine getirilmesini sağlamak için gerekli önlemleri alacaktır.

2. Tanımayla ilgili konularda karar alma yetkisinin tek tek yükseköğretim kurumlarına veya diğer kuruluşlara ait olduğu durumlarda, her bir Taraf kendi anayasal durumuna veya yapısına göre bu Sözleşme metnini söz konusu kurumlara veya kuruluşlara ileticek ve hükümlerinin gerektirdiği biçimde incelenmesi ve uygulanmasını teşvik etmek için gereken adımları atacaktır.

3. Bu Maddenin 1. ve 2. paragraflarındaki hükümler, gerekli değişiklikler yapıldıktan sonra, bu Sözleşme'nin müteakip maddeleri kapsamında düzenlenen Tarafların yükümlülüklerine uygulanacaktır.

Madde II.2

İmza sırasında veya onay, kabul, uygun bulma ya da katılım belgesinin teslimi sırasında veya sonraki bir zamanda, her bir Devlet, Vatikan ya da Avrupa Topluluğu işbu Sözleşme'nin tevdi makamını veya tanıma konularında farklı kararlar almaya yetkili makamları bilgilendireceklerdir.

Madde II.3

Bu Sözleşme'nin hiçbir hükmünün, bu Sözleşme Taraflarından birinin belgelerin tanınmasına ilişkin, taraf olduğu ya da olabileceği, mevcut ya da gelecekte yapılacak bir Anlaşmadan doğan ya da Anlaşma'nın içerdiği daha lehte olan hükümlerini geçersiz kıldığı addedilemez.

Bölüm III. Belgelerin değerlendirilmesiyle ilgili temel ilkeler

Madde III.1

1. Taraflardan biri tarafından düzenlenen belgelerin sahipleri, yetkili organa talepte bulunarak, bu belgelerin değerlendirilmesi için yeterli erişim hakkına sahip olacaklardır.

2. Bu bakımdan, adayın cinsiyeti, ırkı, rengi, sakatlığı, dili, dini, siyasi ya da diğer görüşü, ulusu, etnik ya da toplumsal kökeni, ulusal bir azınlıkla ilişkisi, karakteri, soyu ve diğer statüleri konusunda veya tanınması istenen belgelerin esasına ilişkin olmayan hususlara dayanarak hiçbir gerekçeyle ayrımcılık yapılmayacaktır. Bu hakkı güvence altına almak üzere Taraflardan her biri, yalnızca kazanılan bilgi ve becerilere dayalı olarak, belgenin tanınması için yapılan başvuruların değerlendirilmesiyle ilgili gerekli düzenlemeleri yapma görevini üstlenir.

Madde III.2

Taraflardan her biri, belgelerin değerlendirilmesi ve tanınmasında kullanılan usul ve ölçütlerin saydam, tutarlı ve güvenilir olmasını sağlayacaktır.

Madde III.3

1. Tanıtma kararları, tanınması talep edilen belgelerle ilgili yeterli bilgiye sahip olma esasına göre alınacaktır.

2. İlk aşamada, yeterli bilgiyi sağlama sorumluluğu, bu bilgiyi iyi niyetli olarak temin edecek başvuru sahibine aittir.

3. Başvuruda bulunan adayın sorumluluğu saklı tutulmak kaydıyla, söz konusu belgeleri düzenleyen kurumlar da, adayın talebi üzerine ve kabul edilebilir sınırlar içerisinde, belge sahibine, kuruma ya da tanınmanın istendiği ülkenin yetkili makamlarına gerekli bilgiyi sağlamakla görevli olacaklardır.

4. Taraflar, uygun olduğu ölçüde, eğitim sistemlerine bağlı olan tüm eğitim kurumlarını, söz konusu

kurumlardan alınan belgelerin değerlendirilmesi için bilgi edinmeye yönelik her türlü kabul edilebilir talebin yerine getirilmesi talimatını verecekler ve teşvik edeceklerdir.

5. Bir başvurunun gerekli koşulları taşımadığını ortaya koyma sorumluluğu, değerlendirmeyi üstlenen organa aittir.

Madde III.4

Taraflardan her biri belgelerin tanınmasını kolaylaştırmak için kendi eğitim sistemiyle ilgili yeterli ve açık bilginin teminini sağlayacaktır.

Madde III.5

Tanıma kararları, yetkili olan makamlar tarafından önceden belirlenen ve gerekli olan tüm belgelerin sağlanmasından itibaren başlayan makul bir süre içerisinde gerçekleştirilir. Tanımanın reddedilmesi durumunda, bunun sebepleri belirtilecek ve adayın daha sonraki bir dönemde tanınabilmesi için alması gereken önlemlere ilişkin bilgi verilecektir. Tanımanın reddedilmesi veya bir kararın alınmaması durumunda aday, makul bir süre içerisinde, itirazda bulunabilecektir.

Bölüm IV. Yükseköğretime kabulü sağlayan belgelerin tanınması

Madde IV.1

Belgelerin alındığı Taraf ile belgenin tanınmasını isteyen Taraf arasında yükseköğretime giriş için yerine getirilmesi gereken genel koşullarla ilgili önemli farklılıklar olmaması durumunda, Taraflardan her biri, kendi eğitim sistemine bağlı olan programlara girebilmek için, söz konusu Tarafların yükseköğretime kabul için gerekli koşulları yerine getirerek düzenledikleri belgeleri tanıyacaktır.

Madde IV.2

Diğer bir seçenek olarak, Taraflardan biri tarafından düzenlenen belgenin sahibine, belge sahibinin talebi üzerine, bu belgenin bir değerlendirilmesinin verilmesini sağlamak söz konusu Taraf için yeterli olacak ve böyle bir durumda, gerekli değişikliklerin yapılmasıyla, Madde IV.1'deki hükümler uygulanacaktır.

Madde IV.3

Belgenin elde edildiği Tarafın belgesi, sadece belirli kurumlara veya yükseköğretim programlarına girişi sağlamakta ise, Taraflardan her biri, belge alınan Taraf ile giriş koşullarına ilişkin önemli farklılıklar bulunmaması koşulu ile, belge sahiplerine, kendi eğitim sistemlerine ait benzer özellikteki yükseköğretim programlarına katılımı sağlayacaklardır.

Madde IV.4

Belirli özelliklere sahip yükseköğretim programlarına kabul edilmek, giriş için gerekli olan genel koşullara ek olarak, özel koşulları yerine getirmeye de bağlıysa, ilgili Tarafın yetkili makamları diğer Taraflardan alınan belgelerin sahiplerinden eşit olarak ek koşulları yerine getirmelerini isteyebilir ya da Taraflardan alınan belgelerin eş koşulları yerine getirip getirmediğini değerlendirebilir.

Madde IV.5

Okul bitirme belgesi alınan bir Tarafın yükseköğretime giriş, bir ön koşul olarak, ek nitelik belirleme sınavlarına girmeye bağlı ise, diğer Taraflar bu koşullara göre, şartlı girişe izin verebilirler ya da kendi eğitim sistemleri içerisinde bu tür ek koşulları yerine getirmek üzere bir seçenek sunabilirler. İmza sırasında veya onay, kabul, uygun bulma ya da katılım belgesinin teslimi sırasında veya sonraki bir zamanda, her bir Devlet, Vatikan ya da Avrupa Topluluğu, tevdi makamlarından birine, bu Maddeden yararlanacağını ve Maddeyi uygulama niyetinde olduğu Tarafları ve sebeplerini belirleyerek tebliğ eder.

Madde IV.6

Madde IV.1, IV.2, IV.3 ve IV.5'in hükümlerine hâle getirmeksizin, belirli bir yükseköğretim kurumuna ya da böyle bir yükseköğretim kurumunun belirli bir programına giriş, sınırlı ya da seçmeli göre olabilir. Bir yüksek öğretim kurumuna ve/veya programına girişin seçmeli olduğu durumlarda, kabul usulleri, Bölüm III'de tanımlanan adillik ve ayırım yapmama ilkelerine göre yürütüldüğünden emin olacak biçimde tasarlanmalıdır.

Madde IV.7

Madde IV.1, IV.2, IV.3, IV.4 ve IV.5'in 5'in hükümlerine hâle getirmeksizin, belirli bir yükseköğretim kurumuna kabul edilmek, adayın ilgili kurumun öğrenim dili ya da dillerinde veya belirli başka dillerde gösterdiği tatmin edici yeterliliğe bağlı olabilir.

Madde IV.8

Yükseköğretime girişin, geleneksel olmayan belgelere bağlı olduğu Taraplarda, diğer Taraflardan alınan benzer belgeler, tanımanın istendiği Taraflardan alınan geleneksel olmayan belgelere benzer biçimde değerlendirilecektir.

Madde IV.9

Yükseköğretim programlarına kabul amacıyla, her Taraf kendi ülkesinde ulusal mevzuatın belirli koşullarıyla veya bu kurumların köken Tarafıyla yapılan belirli anlaşmalara bağlı olarak faaliyet gösteren yabancı eğitim kurumları tarafından düzenlenen belgeleri tanıyabilir.

Bölüm V. Çalışma sürelerinin tanınması

Madde V.1

Taraflardan her biri, diğerk Tarafın bir yükseköğretim programı çerçevesinde tamamlanan çalışma sürelerini tanıyacaktır. Bu tanıma, diğerk bir Tarafta tamamlanan çalışma süreleriyle, tanınmanın istendiğı Tarafta yer değıştirecekleri yükseköğretim programının bir bölümü arasında önemli farkların olmaması şartıyla, tanınmanın istendiğı Taraftaki yükseköğretim programının tamamlanmasına yönelik çalışma sürelerini kapsayacaktır.

Madde V.2

Diğerk bir seçenek olarak, başkaka bir Tarafın bir yükseköğretim programı çerçevesinde belirli bir çalışma süresini tamamlayan bir kişiye, kişinin isteğı üzerine, söz konusu çalışma süresinin bir değıerlendirilmesini sağılamak Taraf için yeterli olacak ve bu gibi durumlarda, gerekli değışikliklerin yapılmasıyla, Madde V.1'deki hükümler uygulanacaktır.

Madde V.3

Özellikle Taraflar

a) bir yanda yüksek öğretim kurumu veya ilgili çalışma sürelerinden sorumlu yetkili makam ve diğerk yanda istenen tanımadan sorumlu yükseköğretim kurumu veya yetkili tanıma makamı arasında önceden bir anlaşma olması durumunda;

b) çalışma süresinin tamamlandığı yükseköğretim kurumu tarafından, öğrencinin söz konusu çalışma süresinde gerekli koşulları başarıyla yerine getirdiğini onaylayan bir sertifika veya akademik kayıtlarını içeren bir not dökümünün (transkript) düzenlenmiş olması durumunda.

çalışma sürelerinin tanınmasını kolaylaştıracaklardır:

Bölüm VI. Yükseköğretim belgelerinin tanınması

Madde VI.1

Bir tanıma kararı, yükseköğretim belgesi tarafından belgelenen bilgi ve beceri esasına dayanıyorsa, her Taraf, tanınmanın istendiğı belge ile tanınmanın istendiğı Tarafça bu belgeye karşılık gelen diploma arasında önemli bir farklılık görülmediğı durumda, diğerk Tarafta verilmiş yükseköğretim belgelerini tanıyacaktır.

Madde VI.2

Diğerk bir seçenek olarak, belge sahibinin isteğı üzerine, Tarafın, başkaka bir Tarafta düzenlenmiş olan belgenin değıerlendirilmesinin alınması olanağının sunulması yeterli olacak ve Madde VI.1 hükmü gerekli değışikliklerle uygulanacaktır.

Madde VI.3

Bir Tarafta düzenlenen bir yükseköğretim belgesinin diğerk bir Tarafta tanınmasıyla aşağıda belirtilen sonuçlardan biri ya da ikisi birden gerçekleşecektir:

a) Tanınmanın istendiğı Taraftaki belge sahipleriyle aynı koşullarda, ilgili sınavları da içeren ileri düzey yükseköğretim çalışmalarına ve/veya doktora hazırlıklarına kabul edilme;

b) Tanınmanın istendiğı Tarafın yasa ve düzenlemelerine veya yargı yetkisine tabi olarak, bir akademik unvanı kullanma.

Buna ek olarak, tanıma, tanınmanın istendiğı Tarafın yasa ve düzenlemelerine veya yargı yetkisine tabi olmak kaydıyla, iş piyasasına girmeyi kolaylaştırabilir.

Madde VI.4

Tarafta düzenlenen bir yükseköğretim belgesinin diğerk bir Tarafta değıerlendirilmesi şu şekilde olabilir:

a) genel istihdam amaçları için öneri biçiminde;

b) programlarına kabul edilmek için bir eğitim kurumuna öneri biçiminde;

c) herhangi bir yetkili tanıma makamına öneri biçiminde.

Madde VI.5

Taraflardan her biri, kendi ülkesinde, ulusal mevzuatın belirli koşullarıyla ya da söz konusu kurumların köken Taraf ile yapılan belirli anlaşmalara bağılı olarak faaliyet gösteren yabancı eğitim kurumları tarafından düzenlenen belgeleri tanıyabilir.

Bölüm VII. Mülteciler, yerinden edinmiş kişiler ve mülteci benzeri konumdaki kişilerin sahip oldukları belgelerin tanınması

Madde VII

Taraflardan alınan belgelerin yazılı ispatının yapılamadığı durumlar da dahil olmak üzere, mültecilerin, yerinden edilmiş kişilerin ve mülteci benzeri konumdaki kişilerin yükseköğretime, daha ileri yükseköğretim programlarına veya iş faaliyetlerine girişleri için gerekli olan şartları yerine getirip getirmediği konusunda her bir Taraf, kendi eğitim sistemi çerçevesinde Anayasal, yasal ve düzenleyici hükümlerine uygun olarak adil ve hızlı değıerlendirme yapmak üzere hazırlanan yöntemleri geliştirmek için uygulanabilir ve makul tüm adımları atacaktır.

Bölüm VIII. Yükseköğretim kurumlarının ve programlarının değıerlendirilmesi hakkında bilgi

Madde VIII.1

Taraflardan her biri, kendi yükseköğretim sistemine bağılı herhangi bir kurum ya da bu kurumlarda faaliyet gösteren herhangi bir program hakkında, bu kurumlar tarafından düzenlenen belgelerin tanınmanın istendiğı Tarafta

doğrulanıp doğrulanmadığını belirleyebilmeleri amacıyla diğer Taraf Devletin yetkili makamlarına olanak vermek için, gerekli bilgiyi sağlayacaktır. Bu tür bilgiler aşağıda belirtildiği biçimde sağlanacaktır:

a) Taraflar, yükseköğretim kurumları ve programlarıyla ilgili resmi bir değerlendirme sistemi kurmuşlarsa: bu değerlendirmenin yöntem ve sonuçlarına ilişkin bilgi ile yükseköğretim belgesi veren her türlü yükseköğretim kurum ve programına özgü nitelik standardına ilişkin bilgi,

b) Taraflar, yükseköğretim kurumları ve programlarıyla ilgili resmi bir değerlendirme sistemi kurmamışlarsa: kendi eğitim sistemlerine bağlı herhangi bir yükseköğretim kurumundan veya herhangi bir yükseköğretim programından alınan çeşitli belgelerin tanınmasına ilişkin bilgi.

Madde VIII.2

Taraflardan her biri:

a) kendi yükseköğretim sisteminde yer alan yükseköğretim kurumlarının, her bir eğitim kurumunun karakteristik özellikleriyle birlikte, gözden geçirilmesinin;

b) farklı dereceler verme ve her türlü kurum ve programlara giriş koşullarını gösteren kendi yükseköğretim sistemi tarafından tanınan kurumların (kamu veya özel) bir listesinin;

c) yükseköğretim programlarının bir tanımının;

d) Tarafın, kendi yüksek öğretim sistemine bağlı olarak kabul ettiği, ülkesi dışında bulunan eğitim kurumlarının bir listesinin

geliştirilmesi, devamının sağlanması ve temin edilmesi için yeterli hazırlıkları yapacaktır:

Bölüm IX. Tanıma konularında bilgi

Madde IX.1

Yükseköğretime ilişkin belgelerin tanınmasını sağlamak amacıyla, Taraflar alınan belgelerin tam olarak belirlenmesi için saydam sistemler oluşturmak sorumluluğunu üstlenirler.

Madde IX.2

1. Konu ile ilgili, doğru ve güncel bilgi ihtiyacını karşılamak için, Taraflardan her biri, bir ulusal bilgi merkezi kuracak veya işletecek ve söz konusu merkezin kuruluşunu ya da merkezi etkileyen herhangi bir değişikliği tevdi makamlarından birine bildirecektir.

2. Taraflardan her birinde, ulusal bilgi merkezi:

a) bulunduğu ülkenin yükseköğretim sistemine ve belgelerine ilişkin tutarlı ve doğru bilgiye erişimi sağlayacak;

b) diğer Tarafların yükseköğretim sistemlerine ve belgelerine ilişkin bilgiye erişimi kolaylaştıracak;

c) ulusal yasa ve düzenlemelere uygun olarak tanıma ve belgelerin değerlendirilmesi konusunda öneride bulunacak veya bilgi verecektir.

3. Her ulusal bilgi merkezi, işlevlerini yerine getirebilmesi için gerekli araçları hizmetine tahsis edecektir.

Madde IX.3

Taraflar, ulusal bilgi merkezleri aracılığıyla ya da başka bir biçimde, UNESCO/Avrupa Konseyi Diploma Ekinin ya da Tarafların yükseköğretim kurumları tarafından verilen eşdeğer başka bir belgenin kullanımını destekleyeceklerdir.

Bölüm X. Yürütme mekanizmaları

Madde X.1

Aşağıda belirtilen organlar Sözleşme'nin yürütülmesini idare edecek, ilerletecek ve kolaylaştıracaklardır:

a) Avrupa Bölgesindeki Yükseköğretim Belgelerinin tanınması konusunda Sözleşme Komitesi;

b) 9 Haziran 1994 tarihli Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi ve 18 Haziran 1994 tarihli UNESCO Avrupa Bölgeler Komitesinin kararıyla kurulan, akademik dolaşım ve tanımaya (ENIC Ağı) ilişkin Avrupa Ulusal Bilgi Merkezleri Ağı.

Madde X.2

1. Bu gerekçeyle, Avrupa Bölgesi içinde yükseköğretimle ilgili belgelerin tanınması konusunda Sözleşme Komitesi (bundan sonra "Komite" olarak belirtilen) kurulmuştur. Komite, her bir Taraf Devletin bir temsilcisinden oluşacaktır.

2. Madde X.2'nin hükümleri uyarınca "Taraf" terimi Avrupa Topluluğuna uygulanmayacaktır.

3. Madde XI.1.1'de belirtilen Devletler ve Vatikan, eğer bu Sözleşme'ye taraf değillerse, Avrupa Topluluğu ve ENIC Ağı'nın Başkanı Komite toplantılarına gözlemci olarak katılabileceklerdir. Bölge'de tanıma konularında etkin durumda bulunan devlet kurumları ve hükümet dışı örgütlerin temsilcileri de Komite toplantılarına gözlemci olarak katılmak üzere davet edilebilirler.

4. Avrupa Bölgesi'nde yer alan devletlerin yükseköğretimleriyle ilgili çalışmalarının, diplomalarının ve derecelerinin tanınması konusunda Sözleşme'nin Uygulanması için UNESCO Bölgesel Komite Başkanı da Komite toplantılarına gözlemci olarak davet edilecektir.

5. Komite bu Sözleşme'nin uygulanmasını destekleyecek ve yürütülmesini denetleyecektir. Komite, bu amaçla, Sözleşme'nin yerine getirilmesinde ve yükseköğretim belgelerinin tanınmasına yönelik uygulamaların göz

önünde bulundurulmasında Tarafların yetkili makamlarına rehberlik etmek üzere, Tarafların büyük bir çoğunluğuyla, öneriler, beyanatlar, protokoller ve uygulama yöntemleri benimseyebilir. Taraflar bu tür metinlere bağlı olmamakla beraber, bunları uygulamak, metinleri yetkili makamların dikkatine sunmak ve uygulanmalarını teşvik etmek için her türlü gayreti göstereceklerdir. Komite karar vermeden önce ENIC Ağının görüşünü alacaktır.

6. Komite, Avrupa Konseyi ve UNESCO'nun ilgili birimlerini bilgilendirecektir.

7. Komite, UNESCO tarafından kabul edilen yükseköğretim çalışmalarının, diplomaların ve derecelerin tanınmasına ilişkin Sözleşmelerin uygulanması için UNESCO Bölgeler Komiteleriyle bağlantılarını sürdürecektir.

8. Toplantı ve karar yetersayısı Tarafların çoğunluğundan oluşur.

9. Komite, kendi içtüzüğünü belirleyecektir. En azından her üç yılda bir olağan toplantısını gerçekleştirecektir. Komite ilk toplantısını bu Sözleşme'nin yürürlüğe girdiği yıl içinde yapacaktır.

10. Komite Sekreterliği, Avrupa Konseyi Genel Sekreterliğiyle birlikte UNESCO Genel Müdürlüğüne bağlı olacaktır.

Madde X.3

1. Taraflardan her biri, Madde IX.2 kapsamında kurulan ya da faaliyetlerini sürdüren akademik dolaşım ve tanıma ile ilgili ulusal bilgi merkezini, Avrupa Ulusal Bilgi Merkezleri Ağının (the ENIC Network) bir üyesi olarak atayacaktır. Madde IX.2 kapsamında bir Taraf ta birden fazla ulusal bilgi merkezinin kurulduğu ya da işletildiği durumlarda bu merkezlerin tamamı ağın üyeleri olacaklar, ancak, ilgili ulusal bilgi merkezleri sadece bir oy kullanabileceklerdir.

2. Yapısal olarak sınırlı olarak Sözleşme taraflarının ulusal bilgi merkezlerinden oluşan ENIC Ağı, yetkili ulusal makamlarla beraber Sözleşme'nin yürütülmesine destek verecek ve yardım edecektir. Ağ, yılda en az bir kez toplanacaktır. Kendi talimatlarına uygun olarak Başkanını ve Bürosunu seçecektir.

3. ENIC İletişim Ağı Sekreterliği, Avrupa Konseyi Genel Sekreterliğiyle birlikte UNESCO Genel Müdürlüğüne bağlı olacaktır.

4. Taraflar, ENIC İletişim Ağı aracılığıyla, diğer Tarafların ulusal bilgi merkezleriyle, özellikle akademik tanıma ve dolaşım ile ilgili etkinliklerde kullanmaları için gerekli tüm bilgiyi toplamalarına olanak vererek, işbirliğinde bulunacaklardır.

Bölüm XI. Son Hükümler

Madde XI.1

1. Bu Sözleşme, Sözleşmenin tevdi edilmesiyle sonuçlanacak Diplomatik Konferansa davet edilen:

a) Avrupa Konseyi üye devletlerinin;

b) UNESCO Avrupa Bölgesi üye devletlerinin;

c) Avrupa Konseyi Avrupa Kültür Sözleşmesi'ni ve/veya Avrupa Bölgesi'nde yer alan devletlerin yükseköğretim çalışmalarının, diplomalarının ve derecelerin tanınmasıyla ilgili UNESCO Sözleşmesi'ni onaylayan herhangi bir imza sahibi, sözleşen devlet veya Tarafın, imzasına açık olacaktır.

2. Bu Devletler ve Vatikan:

a) imzanın onay, kabul ya da uygun bulmaya tabi olmadığı durumlarda imza yoluyla, ya da

b) imzanın onay, kabul ya da, uygun bulmaya tabi olduğu durumlarda, imzayı takiben onay, kabul ya da imza yoluyla,

ya da

c) katılım yoluyla

Sözleşme ile bağlanmak için rızalarını ifade edebilirler.

3. İmzalar tevdi makamlarından biri tarafından atılacaktır. Onaylama, kabul ya da giriş belgeleri tevdi makamlarından biri tarafından saklanacaktır.

Madde XI.2

Bu Sözleşme, Avrupa Konseyi ve/veya UNESCO Avrupa Bölgesi üyesi olan en az üç Devletin içinde yer alacağı, beş devletin Sözleşme'yle bağlı kalma rızalarını ifade etmelerinden sonra bir aylık sürenin bitimini takip eden ayın ilk günü yürürlüğe girecektir. Sözleşme, her bir Devletin Sözleşme'ye bağlı kalacağını kabul ettiğini bildirmesinden sonraki, bir aylık sürenin bitimini takip eden ayın ilk günü yürürlüğe girecektir.

Madde XI.3

1. Bu Sözleşme'nin yürürlüğe girmesinden sonra, Madde XI.1'de belirtilen kategorilerden biri içinde yer alan bir devlet Sözleşmeye katılma talebinde bulunabilir. Bu konudaki her istek, Avrupa Bölgesi'nin yükseköğretim belgelerinin tanınmasıyla ilgili Sözleşme Komitesi'nin toplantısından en az üç ay önce taraflara bu isteği iletilecek olan bilgilendirecek olan tevdi makamlarından birine yöneltecektir. Tevdi makamı aynı zamanda Avrupa Konseyi Bakanlar Konseyini ve UNESCO İcra Kurulunu da bilgilendirecektir.

2. Bu Sözleşme'ye dahil olmayı talep eden bir Devleti, bu Sözleşme'ye çağırma kararı Tarafların üçte iki çoğunluğuyla alınacaktır.

3. Bu Sözleşme'nin yürürlüğe girmesinden sonra, Avrupa Topluluğu, kendi Üye Devletlerince yapılan ve tevdi

makamlarına yöneltilen bir talebi takiben Sözleşme'ye katılabilir. Bu durumda Madde XI.3.2 uygulanmayacaktır.

4. Kabul eden her bir Devlet veya Avrupa Topluluğu açısından, Sözleşme, tevdi makamlarından birinin kabul belgesini almasını takip eden bir aylık sürenin bitimini takip eden ayın ilk günü yürürlüğe girecektir.

Madde XI.4

1. Aşağıda belirtilen Sözleşmelerin:

• Üniversitelere Kabul sağlayan Belgelerin Denkliğiyle ilgili Avrupa Sözleşmesi (1953, ETS No.15) ve Protokolü (1964, ETS No.49);

• Üniversite Çalışma Sürelerinin Denkliğiyle ilgili Avrupa Sözleşmesi (1956, ETS No.21);

• Üniversite Belgelerinin Akademik Tanınmasıyla ilgili Avrupa Sözleşmesi (1959, ETS No.32);

• Akdeniz'e sınırı olan Arap ve Avrupa Devletlerinde Yükseköğretim Çalışmalarının, Diplomalarının ve Derecelerinin tanınmasıyla ilgili Uluslararası Sözleşme (1976);

• Avrupa Bölgesi'nde ait Devletlerin Yükseköğretim Çalışmalarının, Diplomalarının ve Derecelerinin tanınmasıyla ilgili Sözleşme (1979);

• Üniversite Çalışma Sürelerinin Genel Denkliğiyle ilgili Avrupa Sözleşmesi (1990, ETS No.138),

birinin ya da daha fazlasının tarafı olan bu Sözleşme'nin Tarafları:

a) mevcut Sözleşme hükümlerini karşılıklı ilişkiler içinde uygulayacaktır;

b) mevcut Sözleşme'nin bir tarafı olmayan, ancak yukarıda belirtilen Sözleşmelerin Tarafı olan Devletlerle yapmış oldukları söz konusu Sözleşmeleri uygulamaya devam edeceklerdir.

2. Bu Sözleşme'nin Tarafları, Akdeniz'e sınırı olan Arap ve Avrupa Devletleri'ndeki yükseköğretim Çalışmalarının, Diplomalarının ve Derecelerinin tanınmasıyla ilgili uluslararası Sözleşme dışında daha önceden taraf olmamışlarsa paragraf 1'de belirtilen Sözleşmelerden herhangi birine taraf olmaktan kaçınma yükümlülüğünü üstlenirler.

Madde XI.5

1. Herhangi Devlet, imza sırasında veya onay, kabul, uygun bulma ya da katılım belgesini tevdi ederken, bu Sözleşme'nin uygulanacağı ülke veya ülkeleri belirleyebilir.

2. Herhangi bir Devlet, daha sonraki bir tarihte, tevdi makamlarından birine ilettiği bir beyanatta, Sözleşme'nin uygulanmasını beyanatta belirtilen dışında bir ülkeye genişletebilir. Sözleşme, bu tür ülkeler için, tevdi makamı tarafından beyanatın alındığı tarihten sonraki bir aylık dönemin bitimini takip eden ayın ilk günü yürürlüğe girecektir.

3. Beyanatta belirtilen herhangi bir bölge hakkında, önceki iki paragraf kapsamında yapılan bir beyan, tevdi makamlarından birine yöneltilen bir tebliğ ile geri alınabilir. Geri alma tevdi makamı tarafından bu bildirim alındığı tarihten sonraki bir ayın bitimini takip eden ayın ilk günü yürürlüğe girecektir.

Madde XI.6

1. Taraflardan biri, herhangi bir zamanda, tevdi makamlarından birine gönderilen bir bildirimle bu Sözleşme'yi feshedebilir.

2. Bu fesih, tevdi makamı tarafından bildirim alındığı tarihten sonraki on iki aylık bir dönemin bitimini takip eden ayın ilk günü geçerli olacaktır. Ancak bu fesih, Sözleşme hükümleri kapsamında alınan önceki tanınma kararlarını etkilemeyecektir.

3. Bu Sözleşme'nin hedefine ve amacına ulaşabilmesi için gerekli bir hükmün, bir Taraf tarafından ihlal edilmesi durumunda bu Sözleşme'nin uygulamasının sona ermesi ya da askıya alınması uluslararası hukuk uyarınca duyurulacaktır.

Madde XI.7

1. Herhangi bir devlet, Vatikan veya Avrupa Topluluğu imza zamanında ya da onay, kabul, uygun bulma ya da katılım belgesinin sunulması sırasında bu Sözleşme'nin aşağıda belirtilen maddelerinden biri ya da daha fazlası üzerinde, tamamen ya da kısmen, çekince hakkını saklı tuttuğunu beyan edebilir.

Madde IV.8

Madde V.3

Madde VI.3

Madde VIII.2

Madde IX.3

Başka hiçbir çekince konulamaz.

2. Bir önceki paragraf kapsamında çekince koyan herhangi bir Taraf çekincesini tevdi makamlarından birine gönderdiği bir bildirimle, tamamen ya da kısmen, geri alabilir. Geri alma, tevdi makamı tarafından bildirim alındığı tarihten itibaren geçerli olacaktır.

3. Bu Sözleşme'nin bir hükmüne çekince koyan bir Taraf, söz konusu hükmün başka bir Taraf Devlet tarafından uygulanmasını talep edemez, ancak söz konusu Taraf Devletin, eğer çekincesi kısmi ya da şarta bağlıysa, bu hükmün kendi kabul ettiği şekilde uygulanmasını talep edebilir.

Madde XI.8

1. Bu Sözleşmedeki taslak değişiklikler, Tarafların üçte iki çoğunluğuyla, Avrupa Bölgesi'ndeki Yükseköğretim Belgelerinin Tanınmasıyla İlgili Sözleşme Komitesi tarafından benimsenebilir. Benimsenen herhangi bir taslak değişiklik, bu Sözleşmeye bir Protokolle dahil edilecektir. Protokol, her olay için, yürürlüğe girme usulünü belirleyecek ve Taraflarca kabul edildiğinin bildirilmesini talep edecektir.

2. Yukarıda 1. paragraf kapsamında, bu Sözleşme'nin III. Bölümü'nde hiçbir değişiklik yapılamaz.

3. Değişikliklerle ilgili her öneri Komite toplantısından en az üç ay önce, tarafları bilgilendirecek olan tevdi makamlarından birine bildirilecektir. Tevdi makamı ayrıca Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi ve UNESCO İcra Kurulunu da bilgilendirecektir.

Madde XI.9

1. Avrupa Konseyi Genel Sekreterliği ve Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü Genel Müdürlüğü bu Sözleşme'nin tevdi makamları olacaktır.

2. Bir resmi belge, bildirim ya da ileti kendisine tevdi edilen tevdi makamı, Sözleşme'nin taraflarının yanısıra, Avrupa Konseyi ve/veya UNESCO Avrupa Bölgesi üyesi diğer Devletlere

a) herhangi bir imza ile;

b) herhangi bir onay, kabul, uygun bulma ya da katılım belgesinin sunumuyla;

c) Madde XI.2 ve XI.3.4'deki hükümler uyarınca bu Sözleşme'nin yürürlüğe gireceği bir tarihte;

d) Madde XI.7 hükümleri yerine getirilirken yapılan herhangi bir çekince ve Madde XI.7 hükümleri yerine getirilirken yapılan bir çekincenin geri çekilmesiyle;

e) Madde XI.6'nın uygulanması sırasında bu Sözleşme'nin yürürlükten kaldırılacağına ilişkin herhangi bir duyuruyla;

f) Madde II.1 veya Madde II.2'nin hükümleri uyarınca yapılan duyurularla;

g) Madde IV.5'in hükümleri uyarınca yapılan duyurularla;

h) Madde XI.3'ün hükümleri uyarınca giriş için yapılan herhangi bir başvuruyla;

i) Madde XI.8'in hükümleri uyarınca yapılan herhangi bir öneriyle;

j) bu Sözleşme ile ilgili işlem, bildiri veya ileti ile.

Tevdi edecektir.

3. Bu Sözleşme'nin hükümlerinin yerine getirilmesi sırasında bir ileti alan veya Sözleşme'nin hükümlerinin takibine ilişkin bir tebliğ yapan tevdi makamı, derhal diğer tevdi makamını bilgilendirecektir.

Bu hususları tasdiklen, aşağıda imzası bulunan yetkili temsilciler, bu Sözleşmeyi imzalamışlardır.

11 Nisan 1997 tarihinde, Lizbon'da, birbirine denk dört metin olarak, İngilizce, Fransızca, Rusça ve İspanyolca dillerinde, biri Avrupa Konseyi arşivlerinde diğeri Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü arşivlerinde saklanmak üzere iki kopya olarak hazırlanmıştır. Onaylanmış bir kopyası Madde XI.1'de belirtilen tüm devletlere, Vatikan'a, Avrupa Topluluğu'na ve Birleşmiş Milletler Genel Sekreterliği'ne gönderilecektir.

CONVENTION ON THE RECOGNITION
OF QUALIFICATIONS CONCERNING
HIGHER EDUCATION IN THE
EUROPEAN REGION
Lisbon, 11.IV.1997

2 ETS 165 - Recognition Qualifications Higher Education in the European Region, 11.IV.1997

The Parties to this Convention,

Conscious of the fact that the right to education is a human right, and that higher education, which is instrumental in the pursuit and advancement of knowledge, constitutes an exceptionally rich cultural and scientific asset for both individuals and society;

Considering that higher education should play a vital role in promoting peace, mutual understanding and tolerance, and in creating mutual confidence among peoples and nations;

Considering that the great diversity of education systems in the European region reflects its cultural, social, political, philosophical, religious and economic diversity, an exceptional asset which should be fully respected;

Desiring to enable all people of the region to benefit fully from this rich asset of diversity by facilitating access by the inhabitants of each State and by the students of each Party's educational institutions to the educational resources of the other Parties, more specifically by facilitating their efforts to continue their education or to complete a period of studies in higher education institutions in those other Parties;

Considering that the recognition of studies, certificates, diplomas and degrees obtained in another country of the European region represents an important measure for promoting academic mobility between the Parties;

Attaching great importance to the principle of institutional autonomy, and conscious of the need to uphold and protect this principle;

Convinced that a fair recognition of qualifications is a key element of the right to education and a responsibility of society;

Having regard to the Council of Europe and UNESCO Conventions covering academic recognition in Europe:

European Convention on the Equivalence of Diplomas leading to Admission to Universities (1953, ETS No. 15), and its Protocol (1964, ETS No. 49);

European Convention on the Equivalence of Periods of University Study (1956, ETS No. 21);

European Convention on the Academic Recognition of University Qualifications (1959, ETS No. 32);

Convention on the Recognition of Studies, Diplomas and Degrees concerning Higher Education in the States belonging to the Europe Region (1979);

European Convention on the General Equivalence of Periods of University Study (1990, ETS No. 138);

3 ETS 165 - Recognition Qualifications Higher Education in the European Region, 11.IV.1997

Having regard also to the International Convention on the Recognition of Studies, Diplomas and Degrees in Higher Education in the Arab and European States bordering on the Mediterranean (1976), adopted within the framework of UNESCO and partially covering academic recognition in Europe;

Mindful that this Convention should also be considered in the context of the UNESCO conventions and the International Recommendation covering other Regions of the world, and of the need for an improved exchange of information between these Regions;

Conscious of the wide ranging changes in higher education in the European

region since these Conventions were adopted, resulting in considerably increased diversification within and between national higher education systems, and of the need to adapt the legal instruments and practice to reflect these developments;

Conscious of the need to find common solutions to practical recognition problems in the European region;

Conscious of the need to improve current recognition practice and to make it more transparent and better adapted to the current situation of higher education in the European region;

Confident of the positive significance of a Convention elaborated and adopted under the joint auspices of the Council of Europe and UNESCO providing a framework for the further development of recognition practices in the European region;

Conscious of the importance of providing permanent implementation mechanisms in order to put the principles and provisions of the current Convention into practice,

Have agreed as follows:

Section I. Definitions

Article I

For the purposes of this Convention, the following terms shall have the following meaning:

Access (to higher education)

The right of qualified candidates to apply and to be considered for admission to higher education.

Admission (to higher education institutions and programmes)

The act of, or system for, allowing qualified applicants to pursue studies in higher education at a given institution and/or a given programme.

Assessment (of institutions or programmes)

The process for establishing the educational quality of a higher education institution or programme.

4 ETS 165- Recognition Qualifications Higher Education in the European Region, 11.IV.1997

Assessment (of individual qualifications)

The written appraisal or evaluation of an individual's foreign qualifications by a competent body.

Competent recognition authority

A body officially charged with making binding decisions on the recognition of foreign qualifications.

Higher education

All types of courses of study, or sets of courses of study, training or training for research at the post secondary level which are recognized by the relevant authorities of a Party as belonging to its higher education system.

Higher education institution

An establishment providing higher education and recognized by the competent authority of a Party as belonging to its system of higher education.

Higher education programme

A course of study recognized by the competent authority of a Party as belonging to its system of higher education, and the completion of which provides the student with a higher education qualification.

Period of study

Any component of a higher education programme which has been evaluated and documented and, while not a complete programme of study in itself, represents a significant acquisition of knowledge or skill.

Qualification

A. Higher education qualification

Any degree, diploma or other certificate issued by a competent authority attesting the successful completion of a higher education programme.

B. Qualification giving access to higher education

Any diploma or other certificate issued by a competent authority attesting the successful completion of an education programme and giving the holder of the qualification the right to be considered for admission to higher education (cf. the definition of access).

Recognition

A formal acknowledgement by a competent authority of the value of a foreign educational qualification with a view to access to educational and/or employment activities.

5 ETS 165- Recognition Qualifications Higher Education in the European Region, 11.IV.1997

Requirement

A. General requirements

Conditions that must in all cases be fulfilled for access to higher education, or to a given level thereof, or for the award of a higher education qualification at a given level.

B. Specific requirements

Conditions that must be fulfilled, in addition to the general requirements, in order to gain admission to a particular higher education programme, or for the award of a specific higher education qualification in a particular field of study.

Section II. The competence of authorities

Article II.1

1 Where central authorities of a Party are competent to make decisions in recognition cases, that Party shall be immediately bound by the provisions of this Convention and shall take the necessary measures to ensure the implementation of its provisions on its territory.

Where the competence to make decisions in recognition matters lies with components of the Party, the Party shall furnish one of the depositaries with a brief statement of its constitutional situation or structure at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, or any time thereafter. In such cases, the competent authorities of the components of the Parties so designated shall take the necessary measures to ensure implementation of the provisions of this Convention on their territory.

2 Where the competence to make decisions in recognition matters lies with individual higher education institutions or other entities, each Party

according to its constitutional situation or structure shall transmit the text of this convention to these institutions or entities and shall take all possible steps to encourage the favourable consideration and application of its provisions.

3 The provisions of paragraphs 1 and 2 of this Article shall apply, *mutatis mutandis*, to the obligations of the Parties under subsequent articles of this Convention.

Article II.2

At the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, or at any time thereafter, each State, the Holy See or the European Community shall inform either depositary of the present Convention of the authorities which are competent to make different categories of decisions in recognition cases.

Article II.3

Nothing in this Convention shall be deemed to derogate from any more favourable provisions concerning the recognition of qualifications issued in one of the Parties contained in or stemming from an existing or a future treaty to which a Party to this Convention may be or may become a party.

6. ETS 165 - Recognition Qualifications Higher Education in the European Region, 11.IV.1997

Section III. Basic principles related to the assessment of qualifications Article III.1

1 Holders of qualifications issued in one of the Parties shall have adequate access, upon request to the appropriate body, to an assessment of these qualifications.

2 No discrimination shall be made in this respect on any ground such as the applicant's gender, race, colour, disability, language, religion, political or other opinion, national, ethnic or social origin, association with a national minority, property, birth or other status, or on the grounds of any other circumstance not related to the merits of the qualification for which recognition is sought. In order to assure this right, each Party undertakes to make appropriate arrangements for the assessment of an application for recognition of qualifications solely on the basis of the knowledge and skills achieved.

Article III.2

Each Party shall ensure that the procedures and criteria used in the assessment and recognition of qualifications are transparent, coherent and reliable.

Article III.3

1 Decision on recognition shall be made on the basis of appropriate information on the qualifications for which recognition is sought.

2 In the first instance, the responsibility for providing adequate information rests with the applicant, who shall provide such information in good faith.

3 Notwithstanding the responsibility of the applicant, the institutions having issued the qualifications in question shall have a duty to provide, upon request of the applicant and within reasonable limits, relevant information to the holder of the qualification, to the institution, or to the competent authorities of the country in which recognition is sought.

4 The Parties shall instruct or encourage, as appropriate, all education institutions belonging to their education systems to comply with any reasonable request for information for the purpose of assessing qualifications earned at the said institutions.

5 The responsibility to demonstrate that an application does not fulfil the relevant requirements lies with the body undertaking the assessment.

Article III.4

Each Party shall ensure, in order to facilitate the recognition of qualifications, that adequate and clear information on its education system is provided.

7 ETS 165 - Recognition Qualifications Higher Education in the European Region, 11.IV.1997

Article III.5

Decisions on recognition shall be made within a reasonable time limit specified beforehand by the competent recognition authority and calculated from the time all necessary information in the case has been provided. If recognition is withheld, the reasons for the refusal to grant recognition shall be stated, and information shall be given concerning possible measures the applicant may take in order to obtain recognition at a later stage. If recognition is withheld, or if no decision is taken, the applicant shall be able to make an appeal within a reasonable time limit.

Section IV. Recognition of qualifications giving access to higher education

Article IV.1

Each Party shall recognize the qualifications issued by other Parties meeting the general requirements for access to higher education in those Parties for the purpose of access to programmes belonging to its higher education system, unless a substantial difference can be shown between the general requirements for access in the Party in which the qualification was obtained and in the Party in which recognition of the qualification is sought.

Article IV.2

Alternatively, it shall be sufficient for a Party to enable the holder of a qualification issued in one of the other Parties to obtain an assessment of that qualification, upon request by the holder, and the provisions of Article IV.1 shall apply mutatis mutandis to such a case.

Article IV.3

Where a qualification gives access only to specific types of institutions or programmes of higher education in the Party in which the qualification was obtained, each other Party shall grant holders of such qualifications access to similar specific programmes in institutions belonging to its higher education system, unless a substantial difference can be demonstrated between the requirements for access in the Party in which the qualification was obtained and the Party in which recognition of the qualification is sought.

Article IV.4

Where admission to particular higher education programmes is dependent on the fulfilment of specific requirements in addition to the general requirements for access, the competent authorities of the Party concerned may impose the additional requirements equally on holders of qualifications obtained in the other Parties or assess whether applicants with qualifications obtained in other Parties fulfil equivalent requirements.

8 ETS 165- Recognition Qualifications Higher Education in the European Region, 11.IV.1997

Article IV.5

Where, in the Party in which they have been obtained, school leaving certificates give access to higher education only in combination with additional qualifying examinations as a prerequisite for access, the other Parties may make access conditional on these requirements or offer an alternative for satisfying such additional requirements within their own

educational systems. Any State, the Holy See or the European Community may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, or at any time thereafter, notify one of the depositaries that it avails itself of the provisions of this Article, specifying the Parties in regard to which it intends to apply this Article as well as the reasons therefor.

Article IV.6

Without prejudice to the provisions of Articles IV.1, IV.2, IV.3, IV.4 and IV.5, admission to a given higher education institution, or to a given programme within such an institution, may be restricted or selective. In cases in which admission to a higher education institution and/or programme is selective, admission procedures should be designed with a view to ensuring that the assessment of foreign qualifications is carried out according to the principles of fairness and non-discrimination described in Section III.

Article IV.7

Without prejudice to the provisions of Articles IV.1, IV.2, IV.3, IV.4 and IV.5, admission to a given higher education institution may be made conditional on demonstration by the applicant of sufficient competence in the language or languages of instruction of the institution concerned, or in other specified languages.

Article IV.8

In the Parties in which access to higher education may be obtained on the basis of nontraditional qualifications, similar qualifications obtained in other Parties shall be assessed in a similar manner as non-traditional qualifications earned in the Party in which recognition is sought.

Article IV.9

For the purpose of admission to programmes of higher education, each Party may make the recognition of qualifications issued by foreign educational institutions operating in its territory contingent upon specific requirements of national legislation or specific agreements concluded with the Party of origin of such institutions.

9 ETS 165- Recognition Qualifications Higher Education in the European Region, 11.IV.1997

Section V. Recognition of periods of study

Article V.1

Each Party shall recognize periods of study completed within the framework of a higher education programme in another Party. This recognition shall comprise such periods of study towards the completion of a higher education programme in the Party in which recognition is sought, unless substantial differences can be shown between the periods of study completed in another Party and the part of the higher education programme which they would replace in the Party in which recognition is sought.

Article V.2

Alternatively, it shall be sufficient for a Party to enable a person who has completed a period of study within the framework of a higher education programme in another Party to obtain an assessment of that period of study, upon request by the person concerned, and the provisions of Article V.1 shall apply *mutatis mutandis* to such a case.

Article V.3

In particular, each Party shall facilitate recognition of periods of study when:

a there has been a previous agreement between, on the one hand, the higher education institution or the competent authority responsible for the relevant period of study and, on the other hand, the higher education institution or

the competent recognition authority responsible for the recognition that is sought; and

b the higher education institution in which the period of study has been completed has issued a certificate or transcript of academic records attesting that the student has successfully completed the stipulated requirements for the said period of study.

Section VI. Recognition of higher education qualifications

Article VI.1

To the extent that a recognition decision is based on the knowledge and skills certified by the higher education qualification, each Party shall recognize the higher education qualifications conferred in another Party, unless a substantial difference can be shown between the qualification for which recognition is sought and the corresponding qualification in the Party in which recognition is sought.

Article VI.2

Alternatively, it shall be sufficient for a Party to enable the holder of a higher education qualification issued in one of the other Parties to obtain an assessment of that qualification, upon request by the holder, and the provisions of Article VI.1 shall apply mutatis mutandis to such a case.

Article VI.3

Recognition in a Party of a higher education qualification issued in another Party shall have one or both of the following consequences:

10 ETS 165- Recognition Qualifications Higher Education in the European Region, 11.IV.1997

a access to further higher education studies, including relevant examinations, and/or to preparations for the doctorate, on the same conditions as those applicable to holders of qualifications of the Party in which recognition is sought;

b the use of an academic title, subject to the laws and regulations of the Party or a jurisdiction thereof, in which recognition is sought.

In addition, recognition may facilitate access to the labour market subject to laws and regulations of the Party, or a jurisdiction thereof, in which recognition is sought.

Article VI.4

An assessment in a Party of a higher education qualification issued in another Party may take the form of:

a advice for general employment purposes;

b advice to an educational institution for the purpose of admission into its programmes;

c advice to any other competent recognition authority.

Article VI.5

Each Party may make the recognition of higher education qualifications issued by foreign educational institutions operating in its territory contingent upon specific requirements of national legislation or specific agreements concluded with the Party of origin of such institutions.

Section VII. Recognition of qualifications held by refugees, displaced persons and persons in a refugee-like situation

Article VII

Each Party shall take all feasible and reasonable steps within the framework of its education system and in conformity with its constitutional, legal, and regulatory provisions to develop procedures designed to assess fairly and expeditiously whether refugees, displaced persons and persons in a refugee-like situation fulfil the relevant requirements for access to higher education, to further higher education programmes or to employment activities, even in cases in which the qualifications obtained in one of the Parties cannot be proven through documentary evidence.

Section VIII. Information on the assessment of higher education institutions and programmes

Article VIII.1

Each Party shall provide adequate information on any institution belonging to its higher education system, and on any programme operated by these institutions, with a view to enabling the competent authorities of other Parties to ascertain whether the quality of the qualifications issued by these institutions justifies recognition in the Party in which recognition is sought. Such information shall take the following form:

11 ETS 165- Recognition Qualifications Higher Education in the European Region, 11.IV.1997

a in the case of Parties having established a system of formal assessment of higher education institutions and programmes: information on the methods and results of this assessment, and of the standards of quality specific to each type of higher education institution granting, and to programmes leading to, higher education qualifications;

b in the case of Parties which have not established a system of formal assessment of higher education institutions and programmes: information on the recognition of the various qualifications obtained at any higher education institution, or within any higher education programme, belonging to their higher education systems.

Article VIII.2

Each Party shall make adequate provisions for the development, maintenance and provision of:

a an overview of the different types of higher education institutions belonging to its higher education system, with the typical characteristics of each type of institution;

b a list of recognized institutions (public and private) belonging to its higher education system, indicating their powers to award different types of qualifications and the requirements for gaining access to each type of institution and programme;

c a description of higher education programmes;

d a list of educational institutions located outside its territory which the Party considers as belonging to its education system.

Section IX. Information on recognition matters

Article IX.1

In order to facilitate the recognition of qualifications concerning higher education, the Parties undertake to establish transparent systems for the complete description of the qualifications obtained.

Article IX.2

1 Acknowledging the need for relevant, accurate and up-to-date information, each Party shall establish or maintain a national information centre and shall notify one of the depositaries of its establishment, or of

any changes affecting it.

2 In each Party, the national information centre shall:

a facilitate access to authoritative and accurate information on the higher education system and qualifications of the country in which it is located;

b facilitate access to information on the higher education systems and qualifications of the other Parties;

c give advice or information on recognition matters and assessment of qualifications, in accordance with national laws and regulations.

12 ETS 165 - Recognition Qualifications Higher Education in the European Region, 11.IV.1997

3 Every national information centre shall have at its disposal the necessary means to enable it to fulfil its functions.

Article IX.3

The Parties shall promote, through the national information centres or otherwise, the use of the UNESCO/Council of Europe Diploma Supplement or any other comparable document by the higher education institutions of the Parties.

Section X. Implementation mechanisms

Article X.1

The following bodies shall oversee, promote and facilitate the implementation of the Convention:

a the Committee of the Convention on the Recognition of Qualifications concerning Higher Education in the European Region;

b the European Network of National Information Centres on academic mobility and recognition (the ENIC Network), established by decision of the Committee of Ministers of the Council of Europe on 9 June 1994 and the UNESCO Regional Committee for Europe on 18 June 1994.

Article X.2

1 The Committee of the Convention on the Recognition of Qualifications concerning Higher Education in the European Region (hereafter referred to as "the Committee") is hereby established. It shall be composed of one representative of each Party.

2 For the purposes of Article X.2, the term "Party" shall not apply to the European Community.

3 The States mentioned in Article XI.1.1 and the Holy See, if they are not Parties to this Convention, the European Community and the President of the ENIC Network may participate in the meetings of the Committee as observers. Representatives of governmental and nongovernmental organizations active in the field of recognition in the Region may also be invited to attend meetings of the Committee as observers.

4 The President of the UNESCO Regional Committee for the Application of the Convention on the Recognition of Studies, Diplomas and Degrees concerning Higher Education in the States belonging to the Europe Region shall also be invited to participate in the meetings of the Committee as an observer.

5 The Committee shall promote the application of this Convention and shall oversee its implementation. To this end it may adopt, by a majority of the Parties, recommendations, declarations, protocols and models of good practice to guide the competent authorities of the Parties in their implementation of the Convention and in their consideration of applications for the recognition of higher education qualifications. While they shall not be bound by such texts, the Parties shall use their best endeavours to apply them, to bring the

texts to the attention of the competent authorities and to encourage their application. The Committee shall seek the opinion of the ENIC Network before making its decisions.

6 The Committee shall report to the relevant bodies of the Council of Europe and UNESCO.

13 ETS 165 - Recognition Qualifications Higher Education in the European Region, 11.IV.1997

7 The Committee shall maintain links to the UNESCO Regional Committees for the Application of Conventions on the Recognition of Studies, Diplomas and Degrees in Higher Education adopted under the auspices of UNESCO.

8 A majority of the Parties shall constitute a quorum.

9 The Committee shall adopt its Rules of Procedure. It shall meet in ordinary session at least every three years. The Committee shall meet for the first time within a year of the entry into force of this Convention.

10 The Secretariat of the Committee shall be entrusted jointly to the Secretary General of the Council of Europe and to the Director-General of UNESCO.

Article X.3

1 Each Party shall appoint as a member of the European network of national information centres on academic mobility and recognition (the ENIC Network) the national information centre established or maintained under Article IX.2. In cases in which more than one national information centre is established or maintained in a Party under Article IX.2, all these shall be members of the Network, but the national information centres concerned shall dispose of only one vote.

2 The ENIC Network shall, in its composition restricted to national information centres of the Parties to this Convention, uphold and assist the practical implementation of the Convention by the competent national authorities. The Network shall meet at least once a year in plenary session. It shall elect its President and Bureau in accordance with its terms of reference.

3 The Secretariat of the ENIC Network shall be entrusted jointly to the Secretary General of the Council of Europe and to the Director-General of UNESCO.

4 The Parties shall cooperate, through the ENIC Network, with the national information centres of other Parties, especially by enabling them to collect all information of use to the national information centres in their activities relating to academic recognition and mobility.

Section XI. Final clauses

Article XI.1

1 This Convention shall be open for signature by:

a the member States of the Council of Europe;

b the member States of the UNESCO Europe Region;

c any other signatory, contracting State or party to the European Cultural Convention of the Council of Europe and/or to the UNESCO Convention on the Recognition of Studies, Diplomas and Degrees concerning Higher Education in the States belonging to the Europe Region,

which have been invited to the Diplomatic Conference entrusted with the adoption of this Convention.

2 These States and the Holy See may express their consent to be bound by:

14 ETS 165- Recognition Qualifications Higher Education in the European Region, 11.IV.1997

a signature without reservation as to ratification, acceptance or approval; or

b signature, subject to ratification, acceptance or approval, followed by ratification, acceptance or approval; or

c accession.

3 Signatures shall be made with one of the depositaries. Instruments of ratification, acceptance, approval or accession shall be deposited with one of the depositaries.

Article XI.2

This Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of the period of one month after five States, including at least three member States of the Council of Europe and/or the UNESCO Europe Region, have expressed their consent to be bound by the Convention. It shall enter into force for each other State on the first day of the month following the expiration of the period of one month after the date of expression of its consent to be bound by the Convention.

Article XI.3

1 After the entry into force of this Convention, any State other than those falling into one of the categories listed under Article XI.1 may request accession to this Convention. Any request to this effect shall be addressed to one of the depositaries, who shall transmit it to the Parties at least three months before the meeting of the Committee of the Convention on the Recognition of Qualifications concerning Higher Education in the European Region. The depositary shall also inform the Committee of Ministers of the Council of Europe and the Executive Board of UNESCO.

2 The decision to invite a State which so requests to accede to this Convention shall be taken by a two-thirds majority of the Parties.

3 After the entry into force of this Convention the European Community may accede to it following a request by its member States, which shall be addressed to one of the depositaries. In this case, Article XI.3.2 shall not apply.

4 In respect of any acceding States or the European Community, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of the period of one month after the deposit of the instrument of accession with one of the depositaries.

Article XI.4

1 Parties to this Convention which are at the same time parties to one or more of the following Conventions:

European Convention on the Equivalence of Diplomas leading to Admission to Universities (1953, ETS No. 15), and its Protocol (1964, ETS No. 49);

European Convention on the Equivalence of Periods of University Study (1956, ETS No. 21);

European Convention on the Academic Recognition of University Qualifications (1959, ETS No. 32);

15 ETS 165- Recognition Qualifications Higher Education in the European Region, 11.IV.1997

International Convention on the Recognition of Studies, Diplomas and Degrees in Higher Education in the Arab and European States bordering on the Mediterranean (1976);

Convention on the Recognition of Studies, Diplomas and Degrees concerning Higher Education in the States belonging to the Europe Region (1979);

European Convention on the General Equivalence of Periods of University Study (1990, ETS No. 138),

a shall apply the provisions of the present Convention in their mutual relations;

b shall continue to apply the above mentioned Conventions to which they are a party in their relations with other States party to those Conventions but not to the present Convention.

2 The Parties to this Convention undertake to abstain from becoming a party to any of the Conventions mentioned in paragraph 1, to which they are not already a party, with the exception of the International Convention on the Recognition of Studies, Diplomas and Degrees in Higher Education in the Arab and European States bordering on the Mediterranean.

Article XI.5

1 Any State may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, specify the territory or territories to which this Convention shall apply.

2 Any State may, at any later date, by a declaration addressed to one of the depositaries, extend the application of this Convention to any other territory specified in the declaration. In respect of such territory the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of one month after the date of receipt of such declaration by the depositary.

3 Any declaration made under the two preceding paragraphs may, in respect of any territory specified in such declaration, be withdrawn by a notification addressed to one of the depositaries. The withdrawal shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of one month after the date of receipt of such notification by the depositary.

Article XI.6

1 Any Party may, at any time, denounce this Convention by means of a notification addressed to one of the depositaries.

2 Such denunciation shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of twelve months after the date of receipt of the notification by the depositary. However, such denunciation shall not affect recognition decisions taken previously under the provisions of this Convention.

3 Termination or suspension of the operation of this Convention as a consequence of a violation by a Party of a provision essential to the accomplishment of the object or purpose of this Convention shall be addressed in accordance with international law.

16 ETS 165 - Recognition Qualifications Higher Education in the European Region, 11.IV.1997

Article XI.7

1 Any State, the Holy See or the European Community may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, declare that it reserves the right not to apply, in whole or in part, one or more of the following Articles of this Convention:

Article IV.8

Article V.3

Article VI.3

Article VIII.2

Article IX.3

No other reservation may be made.

2 Any Party which has made a reservation under the preceding paragraph may wholly or partly withdraw it by means of a notification addressed to one of the depositaries. The withdrawal shall take effect on the date of receipt of such notification by the depositary.

3 A Party which has made a reservation in respect of a provision of this Convention may not claim the application of that provision by any other Party; it may, however, if its reservation is partial or conditional, claim the application of that provision in so far as it has itself accepted it.

Article XI.8

1 Draft amendments to this Convention may be adopted by the Committee of the Convention on the Recognition of Qualifications concerning Higher Education in the European Region by a two-thirds majority of the Parties. Any draft amendment so adopted shall be incorporated into a Protocol to this Convention. The Protocol shall specify the modalities for its entry into force which, in any event, shall require the expression of consent by the Parties to be bound by it.

2 No amendment may be made to Section III of this Convention under the procedure of paragraph 1 above.

3 Any proposal for amendments shall be communicated to one of the depositaries, who shall transmit it to the Parties at least three months before the meeting of the Committee. The depositary shall also inform the Committee of Ministers of the Council of Europe and the Executive Board of UNESCO.

Article XI.9

1 The Secretary General of the Council of Europe and the Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization shall be the depositaries of this Convention.

2 The depositary with whom an act, notification or communication has been deposited shall notify the Parties to this Convention, as well as the other member States of the Council of Europe and/or of the UNESCO Europe Region of:

a any signature;

b the deposit of any instrument of ratification, acceptance, approval or accession;

17 ETS 165 - Recognition Qualifications Higher Education in the European Region, 11.IV.1997

c any date of entry into force of this Convention in accordance with the provisions of Articles XI.2 and XI.3.4;

d any reservation made in pursuance of the provisions of Article XI.7 and the withdrawal of any reservations made in pursuance of the provisions of Article XI.7;

e any denunciation of this Convention in pursuance of Article XI.6;

f any declarations made in accordance with the provisions of Article II.1, or of Article II.2;

g any declarations made in accordance with the provisions of Article IV.5;

h any request for accession made in accordance with the provisions of Article XI.3;

i any proposal made in accordance with the provisions of Article XI.8;

j any other act, notification or communication relating to this Convention.

3 The depositary receiving a communication or making a notification in pursuance of the provisions of this Convention shall immediately inform the other depositary thereof.

In witness thereof the undersigned representatives, being duly authorized, have signed this Convention.

Done at Lisbon on 11 April 1997, in the English, French, Russian and Spanish languages, the four texts being equally authoritative, in two copies, one of which shall be deposited in the archives of the Council of Europe and the other in the archives of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization. A certified copy shall be sent to all the States referred to in Article XI.1, to the Holy See and to the European Community and to the Secretariat of the United Nations.